

Motion till riksdagen

1987/88:So444

av Ulla Johansson m. fl. (s)

om uppförande av ett epilepsicentrum

Den nya hälso- och sjukvårdsberedningen, tillsatt av regeringen den 29 april 1987, bör ta upp de frågor inom hälso- och sjukvården som är av stor vikt från nationella utgångspunkter. Det gäller följande frågor.

Hälso- och sjukvårdsberedningen bör för det första bidra till att skapa en förbättrad framförhållning när det gäller ny kunskap av stor betydelse för människors hälsa och vård genom att tidigt uppmärksamma frågor i gränslandet mellan forskning och praktisk vård, där kunskaps- och resursmässiga skäl talar för en koncentration till något eller några ställen i landet. Strävan bör vara att inom svensk forskning och utbildning skapa intresse och utvecklingsmöjligheter för områden av betydelse.

Hälso- och sjukvårdsberedningen bör för det andra behandla frågor om läkarfördelningen och den högspecialiserade vården.

Utgångspunkten vid överväganden i dessa frågor bör vara att begränsa kostnadsutvecklingen och öka effektiviteten. Härvid bör bl. a. strukturfrågor uppmärksammas.

Hälso- och sjukvårdsberedningen bör slutligen verka för att människors hälsa sätts in i ett bredare välfärdspolitiskt sammanhang. Folkhälsoarbetet är särskilt viktigt mot bakgrund av behovet att förebygga de stora folksjukdomarna. Därvid bör beredningen initiera erforderligt samarbete över departements- och myndighetsgränserna.

Ett område som vore angeläget att snabbt föra upp på den nya beredningens dagordning är enligt vår uppfattning epilepsivården. Enligt beräkningarna finns ungefär 100 000 personer i Sverige som lider av epilepsi och årligen tillkommer ungefär 4 000 nya fall.

Hur många som har svår epilepsi, dvs. är otillfredsställande kontrollerade med medicinsk behandling, kan vi bara anta. Men i jämförelse med olika studier i andra länder skulle vi kunna anta en siffra på 20 % som svårt handikappade eller 20 000 i Sverige. I december 1984 fanns 6 648 registrerade fall med sjukpension eller vårdnadsbidrag på grund av svår epilepsi.

I gruppen ingår personer mellan 2 och 65 år. Personer med ålderspension eller barn registrerade av omsorgsstyrelse ingår inte.

Nästa fråga blir hur många av dessa som behöver utredas för epilepsikirurgi och hur många av de utredda kan beräknas bli opererade?

Preliminära beräkningar ger vid handen att 10—15 000 behöver utredas

och 1 000—3 700 operationer behöver utföras. Bland de nya fallen kan 2—6 000 behöva gå vidare till operation.

I Sverige utförs för närvarande mindre än 50 operationer av detta slag årligen. Vi klarar inte de årliga nytillkomna fallen och därtill har vi ett stort uppdämt behov.

Det är särskilt angeläget att barn med partiell epilepsi redan i låg ålder erbjuds utredning för epilepsi-kirurgi för att minimera långvariga negativa följder av sjukdomen.

Epileptikerna tog 500 000 vårddagar i anspråk 1975 och av våra neurologer arbetade 15 % med epilepsipatienter.

Kostnaderna ligger högt för understöd till sjukpensionerade, för sjuk-skrivna, antiepileptiska mediciner samt olika former av vård. Produktions-bortfallet på grund av sjukdomen måste också vara stort och sammantaget skulle stora belopp sparas genom en bättre epilepsivård.

En kvalificerad epilepsivård borde snarast bli föremål för den nya beredningens arbete och vara en lämplig uppgift för samordning av resurser i någon form av centrum. Ett epilepsicentrum skulle dels diagnostisera, dels behandla och till sig knyta olika slag av expertis som behövs.

Utredningarna av epilepsifall tar lång tid och kräver samverkan mellan olika experter. Utredningen kräver avancerad och dyrbar apparatur.

De som får tjänstgöra vid ett centrum får erfarenhet och kunskap som underlättar omhändertagandet av de svåra fallen.

Den svenska epilepsivården behöver förstärkas och det snabbaste sättet att göra det måste enligt vår uppfattning vara att koncentrera resurserna till ett centrum.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av att ett epilepsicentrum uppförs.

Stockholm den 26 januari 1988

Ulla Johansson (s)

Lahja Exner (s)

Sylvia Lindgren (s)